

HANDLÄGGARE
Björn Rosborg
bjorn.rosborg@huddinge.se

Arbetsmarknadsdepartementet

Huddinge kommuns remissyttrande rörande ”Promemoria om ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga”

Inledning

Huddinge kommun är inte inbjuden remissinstans men väljer att lämna ett remissyttrande då föreslagna ändringar i hög grad kommer att påverka kommunens verksamhet.

Bra med förenklat regelverk och schablonersättning

Huddinge kommun anser att regeringens intentioner med förslaget till nytt ersättningssystem är bra då det är önskvärt att regelverket förenklas, kommunernas planeringsförutsättningar förbättras, administrationen minskar och kostnadseffektiviteten ökar.

Som en följd av det ställer sig också Huddinge positiv till principen om ett system med schabloniserade ersättningar eftersom det i dag går mycket tid åt för administration både hos kommunerna och Migrationsverket för att skicka och ta emot fakturor och underlag. De nuvarande reglerna gör också att Migrationsverket har en omfattande skuld till kommunerna som, med tanke på Migrationsverkets arbetsbelastning, kommer att dröja innan den regleras.

Att vara positiv till principen med schablonersättningar är emellertid inte detsamma som att vara positiv till nivån på ersättningen. Promemorians förslag innebär att kostnader kommer att vältras över på kommunerna.

Stödboendets omfattning, lämplighet och uppbyggnad

I promemorians räkneexempel för de olika schablonersättningarna är utgångspunkten att de ensamkommande barnen, i mycket större utsträckning än idag, bor i familjehem eller stödboende – boendeformer som har en påtagligt mycket lägre genomsnittlig dygnskostnad än HVB-hem. Ersättningen för ett ensamkommande barn eller ungdom kommer exempelvis att sänkas från 1 900 till 1 350 kronor per dygn, oavsett om man bor i ett stödboende eller ett HVB-hem. Enligt regeringen är sänkningen tänkt som en morot för kommunerna att starta fler billiga stödboenden och inte slentrianmässigt placera barnen och ungdomarna i dyra HVB-hem. Men något regeringen inte beaktar i detta sammanhang är att långt ifrån alla ensamkommande barn är mogna att bo på ett stödboende. Hänsyn måste tas

till det om barnperspektivet ska vara en utgångspunkt för förändringar i ersättningssystemet.

Huddinge kommun menar också att innan ett barn kan omplaceras till stödboende så måste kommunen dels ordna fram lämpliga lokaler enligt gällande regelverk för boendeformen stödboende som infördes i socialtjänstlagen den 1 januari 2016, dels göra en individuell bedömning om barnet klarar av ett boende utan den omsorg som ges på HVB-hem. Med tanke på antalet placeringar är detta ett resurskrävande arbete för socialtjänsten som inte kommer att klaras av fram till 1 januari 2017 då de nya ersättningsreglerna föreslås träda i kraft.

Huddinge kommun anser att det är önskvärt med ett kostnadseffektivt boende för de ensamkommande barnen, men i ljuset av ovanstående måste framhållas att det är föga realistiskt att kommunerna kan genomföra denna förändring på kort sikt.

Ekonomiska konsekvenser för Huddinge

Ersättning för beredskap och kapacitet

För att ha viss beredskap och kapacitet ska kommunerna enligt regeringens förslag få 500 000 kr per år samt 7 dagars ersättning för obelagda platser för de barn som kommunen beräknas få anvisade enligt Migrationsverkets fastställda andel för kommunen. Den rörliga ersättningen ska möjliggöra för kommunen att ha beredskap för att ta emot nya barn och viss outnyttjad kapacitet för att hantera att ett barn behöver omplaceras.

Då det inte är möjligt att förutsäga antalet ensamkommande barn som Huddinge kommer att anvisas kommande år är det svårt att göra en kalkyl över hur förslaget i detta avseende slår ekonomiskt, men i sammanhanget kan man påminna sig att den fasta summan på 500 000 kr varje kommun får räcker ungefär till att hålla *en* boendeplats tillgänglig under ett år.

Ersättning för mottagandet

Den enhetliga schablonersättningen på 52 000 kr per barn som regeringen föreslår för mottagandet ska täcka transportkostnader, socialtjänstens utrednings- och uppföljningskostnader, tolkkostnader samt kostnader för god man. Tidigare har kommunen erhållit 39 000 kr respektive 31 000 kr för utredningskostnader beroende på om placeringen gjorts i familjehem eller HVB, samt ersättning för faktiska kostnader när det gäller transporter samt god man. Huddinge kommun anser att föreslagna schablon inte kommer att täcka kommunens faktiska kostnader.

Schablonersättning per dygn

Huddinge har som så många andra kommuner avtal med HVB-hem som sträcker sig längre än 1 januari 2017 då det nya ersättningssystemet ska börja

gälla samtidigt som det är svårt att rekrytera familjehem som är en kostnadseffektiv boendeform. Detta betyder att Huddinges genomsnittliga dygnskostnad för boende ligger betydligt högre än den ersättningen på 1 350 kr per dygn som föreslås i regeringens promemoria. Huddinges kostnader, liksom många andra kommuners, beror till viss del på det stora inflödet av ensamkommande barn hösten 2015 som genererade en ökad efterfrågan på platser och därmed drev upp priserna för boendet.

Huddinge kommun är införstådd med att statens kostnader för mottagandet av ensamkommande barn måste minska och att den föreslagna sänkta dygnsersättningen för placeringar är en väsentlig del av den kostnadsreduceringen, men det måste ske i en takt så att kostnaderna inte förs över på kommunerna.

Tabellen nedan visar översiktligt Huddinges fördelning av placeringsformer och skillnaden i ersättning mellan det gällande regelverket och det föreslagna ersättningssystemet. Alla belopp är i miljoner kronor och avser årskostnaden. Den översiktliga kalkylen har gjorts genom att ta antalet ensamkommande barn som är placerade i dagsläget x nuvarande ersättning per dag x 365 dagar för att på så vis räkna fram årsersättningen. Sedan har en ny motsvarande beräkning gjorts, men nu med den föreslagna lägre ersättningen. Differensen blir därmed den intäktsminskning Huddinge drabbas av om det nya ersättningssystemet införs.

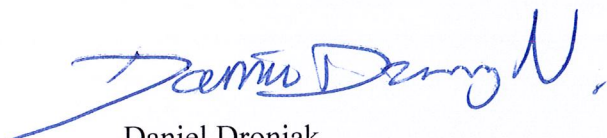
Placeringsform	Gällande regelverk	Förslag regelverk	Differens
Familjehem/Jourhem	117,9	83,8	-34,1
HVB	76,3	54,2	-22,1
Stödboende	1,1	1,5	0,4
Summa	195,3	139,5	-55,8

Konklusion

Förslaget att förenkla regelverket för ersättning för mottagandet av ensamkommande barn och unga och införa schablonersättningar är bra, men nivån på ersättningarna är inte acceptabel och tidpunkten för införandet av nytt regelverk är orealistisk.

En följd av de föreslagna ersättningsnivåerna är att kommunens kostnad inte kommer att täckas och att regeringen genom sitt förslag till nytt ersättningssystem för ensamkommande barn och unga kommer att försämra Huddinge kommuns ekonomi med ca 56 miljoner kommande år.

*Beslut i detta ärende har fattats på delegation - i enlighet med HKF 9210
Delegationsordning för kommunstyrelsen - av kommunstyrelsens ordförande
den 23 augusti 2016.*

Daniel Dronjak
Kommunstyrelsens ordförande